

ТВОРЕННЯ ҐРУНТІВ. ЛЬОДОВИКОВА ЕПОХА

- А. Четвертинний період Кайнозойської ери ділиться на дві епохи [epochs]:
1. Льодовикова [Ice Age], яка закінчилася 10 000 років тому, а до того тривала від 600 000 до 1 000 000 років;
 2. Сучасна [current], яка триває останніх 10 000 років.
- Б. Основні сорти ґрунтів [soils] на Україні утворилися внаслідок змін, які спричинили льодовики [glaciers]. Через похолодіння клімату уся північно-західна Європа покрилася льодовиками [glaciers] - снігами, які не розставали. Вони поступово рухалися під тиском своєї ж ваги на південь і південний схід і зайшли на Україну. Таких льодовиків було три.
- В. Рухаючись на Україну, льодовики нищили поверхню і тягли за собою каміння, глину, пісок тощо. Коли льодовики розставали [melted], то увесь цей матеріал залишався у вигляді [in the form of] продовгастих горбів, які називають моренами [moraines]. Льодовики утворювали також банеподібні [dome-shaped] горби.
- Г. Тала [melted] вода виносила багато тієї глини й піску, а також іншого дрібного [fine] матеріалу з-під колишнього льодовика. Вони осідали в долинах, на дні озер, у заплавах [flood plains] рік, або пливли аж до моря. Вітер також переносив ці осади у далекі простори [ranges].
- Ґ. Осади відклалися [deposited] у формі лесу - жовтої глини, яка, змішуючись із перегнилими [decayed] рештками рослин і тварин, перетворюється у родючий [fertile] чорнозем [chernozem]. Лес є основним [fundamental] компонентом [component] ґрунтів великої частини України.

Д. Під час так званого Дніпровського льодовика (це був другий з трьох льодовиків) багато лесу було занесено на південь України, а під час останнього, Поліського льодовика, на крайній півночі України відклалися великі шари перемитих і просіяних [sifted] пісків. Ці піски називають зандрами. Вони поширилися згодом на південь - на Волинь, Київщину, і далі на схід до Харкова.

Вправи

ім'я та прізвище студента

I. Дайте відповідь на запитання:

1. Що таке льодовик? Що таке Льодовикова епоха? Коли вона була? _____

2. Скільки було льодовиків на українській території? _____

3. Які були другий і третій льодовики? _____

4. Котрий з цих льодовиків зайшов далі на південь України? _____

5. Внаслідок котрого з них лишилися піщані поклади - зандри на півночі України? _____

II. В тексті, який внизу, поставте пропущені слова:

Рухаючись на Україну, льодовики нищили поверхню і тягли за собою каміння, глину, пісок тощо. Коли льодовики _____, то увесь цей матеріал залишався у вигляді [in the form of] продовгастих горбів, які називають _____. Льодовики утворювали також банеподібні [dome-shaped] горби. _____ виносила багато глини, піску та іншого дрібного [fine] матеріалу з-під колишнього льодовика. Вони осідали в долинах, на дні озер, у заплавах [flood plains] рік, або пливли аж до моря. Вітер також переносив ці осадки у далекі простори [ranges]: Осадки відклалися [deposited] у формі _____ - жовтої глини, яка, змішуючись із перегнилими [decayed] рештками рослин і тварин, перетворюється у родючий [fertile] _____. Лес є основним [fundamental] компонентом [component] ґрунтів великої частини України.